

Plads til at lære – på lærepladsen

Dannelse i mødet mellem unge
og arbejdsmarkedet

Katrine Thea Pløger Nielsen
Arnt Louw & Noemi Katznelson

Plads til at lære – på lærepladsen

Dannelse i mødet mellem unge og arbejdsmarkedet

Af Katrine Thea Pløger Nielsen, Arnt Louw & Noemi Katznelson

11. udgivelse i serien *Ungdomsliv*

Serieredaktører: Mette Pless, Niels Ulrik Sørensen og Trine Østergaard Wulf-Andersen

1. udgave, 2. oplag

© Aalborg Universitetsforlag 2021

Omslag: akila v/ Kirsten Bach Larsen

Sats og layout: akila v/ Kirsten Bach Larsen

Forsideillustration: Kirsten Bach Larsen

ISBN: 978-87-7210-713-4

ISSN: 2445-5075

Trykt hos Toptryk Grafisk ApS, 2021

Udgivet af Aalborg Universitetsforlag | forlag.aau.dk

cefu | Center for
Ungdomsforskning

Udgivelsen er støttet af Sydbank Fonden

MED STØTTE FRA

Sydbank Fonden

Alle rettigheder forbeholdes. Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse af eller kopiering fra denne bog eller dele heraf er kun tilladt i overensstemmelse med overenskomst mellem Undervisningsministeriet og Copydan. Enhver anden udnyttelse er uden forlagets skriftlige samtykke forbudt ifølge gældende dansk lov om ophavsret. Undtaget herfra er korte uddrag til brug i anmeldelser

Indhold

Forord	5
Resumé og anbefalinger	7
Lærepladsværdisæt	9
Hvorfor fokus på lærepladser?	11
Læsevejledning	14
Set med virksomhedernes øjne	15
Forventning 1: Begå sig på en arbejdsplads	16
Forventning 2: Lære virksomhedskulturen og kunne give den videre	20
Forventning 3: Selvstændighed og vurdering af egen faglighed	23
Forventning 4: Engagement og interesse	25
Sammenfatning: Set med virksomhedernes øjne	27
Set med de unges øjne	29
Forventning 1: At lave meningsfuldt arbejde	30
Forventning 2: At få ansvar i passende mængder	37
Forventning 3: Tryk og faglig læring i lærepladsforløbet	41
Forventning 4: Lære en masse fagligt	43
Sammenfatning: Set med de unges øjne	44
Forskellige forståelser af faglighed	47
Virksomhederne forventer faglig attitude	47
De unge forventer faglige kundskaber	48
Forventningerne mødes	49

Dannelse i lærepladsforløb	53
Lærepladsdannelse	55
Professionsdimensionen af lærepladsdannelsen	59
Den samfundsmæssige dimension af lærepladsdannelse	61
Den personlige dimension af lærepladsdannelse	62
Balance i lærepladsdannelsens tre dimensioner	63
Afsluttende bemærkninger om læreplads- og praktikforløb	66
Litteratur	69
Bilag 1	75
Undersøgelsens datagrundlag	75
Hvordan har vi fået kontakt?	77
Interviews og besøg	78

Forord

I denne bog præsenterer vi resultater og anbefalinger fra undersøgelsen af mødet mellem unge i lære på erhvervsuddannelserne og arbejdsmarkedet, som Center for Ungdomsforskning (CeFU) har gennemført med støtte fra Sydbank Fonden.

Bogen undersøger de forventninger, virksomheder og unge i lære har til hinanden. På den baggrund indkredses hvordan forventningerne – og deres samspil – kan understøtte de unges dannelsesprocesser i lærepladsforløb. Bogen kommer med bud på, hvordan både unge og virksomheder kan blive lærepladsklar, ved at være bevidste om de forventninger, begge aktører møder op med, og skaber i mødet med hinanden. Afslutningsvis peges der også på generelle potentialer og udfordringer ved lærepladsforløb som element i vores uddannelsessystem fra grundskole til universitetet.

Fra CeFU har videnskabelig assistent Katrine Pløger Nielsen, lektor Arnt Louw og professor Noemi Katznelson stået for undersøgelsen.

En stor tak skal lyde til forskningspraktikant Anne Mahler, der har bidraget med stor hjælp i forbindelse med undersøgelsen. En stor tak skal også lyde til alle de virksomheder og unge, der har givet os mulighed for at få indsigt i deres forventninger, oplevelser og erfaringer med lærepladsforløb. Slutteligt skal der lyde en stor tak til Sydbank Fonden for fortrinligt samarbejde i forbindelse med undersøgelsen.

God læselyst ♦ Center for Ungdomsforskning, Aalborg Universitet.